

Konferencijos

„JŪROS IR KRANTŲ TYRIMAI - 2013“

REZOLIUCIJA

Klaipėda, 2013-04-05

2013 m. balandžio mėn. 03-05 d. Klaipėdoje įvyko 7-oji nacionalinė jūros mokslų ir technologijų konferencija „Jūros ir krantų tyrimai – 2013“, kurią organizavo Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas ir asociacija „Baltijos slėnis“. Konferencijoje dalyvavo 180 mokslininkų ir tyrėjų iš Klaipėdos, Vilniaus, Vilniaus Gedimino technikos, Kauno technologijos, Mykolo Riomerio universitetų, Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos, Gamtos tyrimų, Fizikinių ir technologijos mokslų centrų, Lietuvos energetikos instituto bei kitų šalies mokslo ir studijų institucijų. Konferencijoje pristatyti 94 pranešimai apie jūros ir kranto zonos geologiją, geodinaminius, hidrologinius procesus, bioįvairovę, ekosistemų funkcionavimą, jūros ir uostų technologijas, taršos mažinimo problemas, naujus jūros tyrimų metodus.

Konferencijos metu įvyko diskusija, kurioje dalyvavo VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos, UAB „KLASCO“, UAB „BEGA“, AB „Vakarų laivų gamykla“, VšĮ Klaipėdos LEZ, Klaipėdos mokslo ir technologijų parko vadovai. Diskusijos metu aptarti Lietuvos jūrinio mokslo tikslai ir bendradarbiavimo su verslu perspektyvos.

Apibendrinus konferencijos darbą konstatuota:

Per pastaruosius metus jūrinio mokslo potencialas ženkliai išaugo. Vien 2012 m. buvo vykdomi 28 tarptautiniai projektai pagal ES 7 Bendros Programos, LIFE+, regioninio bendradarbiavimo, NATO SPS programas. Tyrimų tematika apima platų spektrą mokslinių ir inovatyvios plėtros klausimų: nuo ekosistemų funkcionavimo ir sąveikos su socialiniais ekonominiais procesais, naujų jūros aplinkos būklės tyrimo metodų kūrimo iki jūrinio verslo klasterio vystymo bei laivų modernizavimo taikant ekotechnologijas.

Klaipėdos uostas, būdamas Lietuvos ekonomikos logistikos sistemos ašimi ir siekdamas išlikti konkurencingas Baltijos regione, privalo užtikrinti plėtrą esamos teritorijos ribose, o perspektyvoje vystyti ir išorinį uostą. Jau dabar Lietuvos mokslininkai aktyviai dalyvauja sprendžiant visas aktualiausias uosto problemas (navigacines, hidrodinamines, hidrotechninių statinių patikimumo, gruntų taršos, ekologines, taršos mažinimo), tačiau ateities uždavinių sprendimas nėra įmanomas be naujų koordinuotų mokslinių tyrimų.

Uosto kompanijoms reikalingi inovaciniai mažesnio poveikio aplinkai sprendimai, didinantys krovos darbų efektyvumą. Lietuvos laivų statybos ir remonto pramonė orientuojasi į naujų laivų statybos technologijų specializuotą laivų segmentą, kurio plėtra galima tik dalyvaujant mokslui. Ši pramonė ruošiasi artėjančiam laivų pertvarkymo pagal konvencinius reikalavimus bumui, todėl jau šiandien ruošia optimalių pasiūlymų paketus potencialiems užsakovams. Vystosi ne tik tradicinis jūrinis verslas, bet ieškoma ir naujų kryptių: jau kuriamas jūrinės vėjo energetikos klasteris, eksperimentuojama su mėlynosiomis biotechnologijomis, akvakultūra, hidroterminio vandens panaudojimu.

Verslas ypač suinteresuotas naujo mokslinių tyrimų laivo ir Jūrinio slėnio laboratorijų galimybėmis, tačiau konstatuojama, kad būtina plėsti kokybiškų mokslo paslaugų paketą. Šiam tikslui reikia suburti didesnius intelektinius išteklius, bendradarbiaujant su visos šalies moksliniu potencialu. Viena iš Klaipėdos Laisvosios ekonominės zonos (LEZ) plėtros sąlygų yra užsienio investicijų eksperimentinės plėtros galimybės. Vien LEZ įmonių MTEP tyrimų poreikis galėtų sudaryti 50-60 mln. per metus.

Jūriniame slėnyje kuriamas Nacionalinis jūros mokslų ir technologijų centras jau dabar atlieka koordinuojantį Lietuvos jūrinio mokslo vaidmenį, kurį būtina stiprinti ne tik koncentruojant mokslinį potencialą, bet ir įtraukiant į naujas tarptautines ir nacionalines mokslines ir MTEP veiklas visų suinteresuotų Lietuvos mokslinių institucijų mokslininkus.

Nutarta:

Formuoti ir plėsti Lietuvos jūrinio mokslo tyrimų kryptis ir tematikas, įvertinant Europos sąjungos jūrinio mokslo prioritetus, sparčiai besivystančio jūrinio verslo sektoriaus dabartinius ir ateities poreikius bei valstybės poreikius.

Parengti ilgalaikę nacionalinę jūrinio mokslo programą, padėsiančią koordinuoti mokslo žinių gavimą Lietuvos prioritetinių integruotos jūros politikos kryptių įgyvendinimui, jūrinės ekonomikos vystymui ir užtikrinant gerą Baltijos jūros būklę pagal ES Jūrų direktyvos siekius. Tuo tikslu teikti Lietuvos mokslo tarybai pasiūlymą rengti nacionalinę mokslo programą „Sveika jūra ir mėlynoji ekonomika“, skirtą naujų jūrinio mokslo žinių gavimui.

Tikintis konstruktyvaus bendradarbiavimo, sprendžiant Lietuvai svarbias jūrinio mokslo plėtros problemas, ši rezoliucija siunčiama:

LR Prezidentui, LR Seimui, LR Vyriausybei, LR Švietimo ir mokslo ministerijai, LR Susisiekimo ministerijai, LR Žemės ūkio ministerijai, LR Aplinkos ministerijai, LR Krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos mokslo tarybai, Lietuvos Mokslų akademijai, Klaipėdos m., Klaipėdos raj., Palangos m., Neringos m. savivaldybėms.

Valentinas Greičiūnas
Asociacijos „Baltijos slėnis“ prezidentas

Prof. Vaidutis Laurėnas
Klaipėdos universiteto rektorius